

Előfizetési árak:
 Évi 10 frt — k.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy órá . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben.
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-10 szám
 I. EMELET
 hová a lap szállami részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adandók

Hirdetések
 a Hirdetvénytörvény szerinti feltételekkel

Kormánypárti hazugságok.

Pécs, 1895. november 19.

A nemzeti párt ékesszóló vezére, Apponyi Albert gróf szombati nagy beszédében a törvényhatósági önkormányzat korrumpált voltáról szólva a többiek közt ilyképp nyilatkozott:

„Az autonom testületet elárastottuk. megengedem nagyrészt magának a közönségnek, indolenciája folytán, oly egyénekké, kik lehetnek igen tiszteletreméltók, de a kiknek egész állása nem arra való, hogy az önkormányzati tevékenység bármily részletét is betöltenék; elárastottuk községi jegyzőkkel, községi előljárókkal, s a főispánok legtöbbje arra fordítja főgondját, hogy a törvényhatósági bizottság legnagyobb része ily függő elemekből álljon, kikkel minden politikai kérdésben, mikor ilyen fordul elő, diszponáljon az uralmon levő párt érdekei szerint; a kik pedig, hogy az ellenőrzést hogyan gyakorolhassák azokkal a közegekkel szemben, melyek viszont őket vannak hivatva ellenőrizni, azt nekem megmagyarázni, még ha Pulszky Ágost tisztelt képviselőtársam vállalkozik is rá, nem fog sikerülni senkinek.“

Apponyi beszédének e részében megtalálta a nyitját annak, hogy mi okozza vármegyénkben az önkormányzati tevékenység elernyedését, sőt merjük állítani, a közigazgatásnak minden kritikán alól álló voltát. A magyar Machiavelli, a politikai korrupció atyja, Tisza Kálmán, ki a magyar alkotmány minden közszabadsági intézményét kiforgatta a maga valóságából s csak a tartalom nélküli üres formákat hagyta fenn, hogy azokkal a párturalom végnélküli fennállását biztosítani lehessen, meghamisítva az 1848-iki törvénynek azt a rendelkezését, a mely a megyéket a népképviselet alajján mondta szervezendőknek, behozta a virilisták reakcionárius intézményét, s ezzel az önkormányzati testület fele részét oly elemekből alkotta meg, a melyek képviselik a törvényhatóság közönségét, gyakorolják ennek a közönségnek jogosítványait a nélkül, hogy erre a közönségtől megbízást nyertek volna.

Természetes, hogy az ily megbízás nélküli képviselők nem sokat törődnek a közügekkel s a

nyakukba varrt jogosítvánnyal rendszerint csak akkor élnek, ha erre valamely önös céljuk előmozdítása szempontjából szükségük van, vagy ha valamelyik jó pajtás szekerének tolására felkértenek.

De a törvényhatósági bizottságoknak népképviseleti alapon nyugvó másik fele sem gyakorolja a független önkormányzatot s a közigazgatás pártatlan és erélyes ellenőrzését, de nem is gyakorolhatná, ha egytől-egyig független és üzetlen polgárokból állna is, mert hisz a virilistákon kívül még a törvényhatósági tisztviselők is tagjai a bizottságnak, a független népképviseleti elem tehát mindenképpen kisebbségben marad.

Ez a körülmény okozza aztán a közönségnek azt az indolenciáját, a melyről Apponyi szemrehányólag emlékszik meg, s a mely lehetővé teszi azt, hogy a törvényhatósági bizottságok választott tagjainak helyét oly egyének foglalják le, kik „lehetnek igen tiszteletreméltók“, de éppenséggel nem rendelkeznek azzal az önállósággal és függetlenséggel, a mely a törvényhatósági önkormányzat szabad gyakorlásához és az igazgatás erélyes ellenőrzéséhez okvetlenül szükséges.

Minden községi jegyző első és főkötelességének tartja magát megyebizottsági tagnak megválasztatni; nem mintha a közügyek intézésében való részvételre mindegyik ellenállhatlan hivatást érezne magában, hanem mert ezt a vele rendelkező magasabb hatalmak elvárják tőle. De megkövetelik azt is, hogy a jegyzők bizottsági tagokul megválasztassák a törvényhatóság minden rendű és rangú hivatalnokát is, azokat, a kiknek a törvény nem ad hivataluknál fogva ülés- és szavazat-jogot a bizottságban, de azokat is, a kiknek ez a joguk már törvényileg biztosítva van, csakhogy minél kevesebb hely maradjon a független elemeknek.

Ezek a testületek gyakorolják aztán az önkormányzatot, a melyekben a kormányzottak közül alig van egy-kettő mutatóba; ezek ellenőrzik a közigazgatást, a mikor az ellenőrzők többsége az ellenőrzendők közül kerül ki.

S mivel az ilyen önkormányzat s az ilyen ellenőrzés abszurdumra vezet, a hatalom kezelői szemforgató cinizmussal a törvényhatósági intéz-

ményt okozzák a közigazgatás hibáért s csak orvoslását a miniszteri önkény kiterjesztésétől, a közigazgatás államosításától várják.

Az az ahogy várják, tudják ők nagyon jól, hogy az államosított közigazgatás egy cseppet sem lesz jobb a mostaninál, de hát a párturalom érdekében szükséges, hogy minden közigazgatási tisztviselő üstöke a kormány kezében legyen s hogy e tekintetben a törvényhatóságok is lépre menjenek, azt hazudják, hogy majd az államosítás után a törvényhatósági önkormányzatot szélesebb alapokra fektetik s a megyék ellenőrzési tevékenységét hatékonyabbá teszik.

No hát csak bizatok a kormány ígéreteiben s higyjétek, hogy erősebb lesz a megyei autonomia, ha a bizottsági tagok helyei kinevezett állami hivatalnokok sűrű tömegeivel lesznek betöltve, mert hogy az alispántól kezdve az utolsó kinevezett községi bakterig minden állami hivatalnok „beválasztódik“ majd a törvényhatósági bizottságba, az „több, mint bizonyos.“

A kinevezett államhivatalnokok majd megönkormányozzák a vármegyék közönségét, a mint a kinevezett országgyűlési többség boldogítja az országot, mert a mai választási rendszer mellett a törvényhatósági önkormányzat éppen olyan hazugság, mint az, hogy a törvényhozás a népképviselet kifolyása. Mikor már maga a törvény kizárja az állam terheit viselő népek túlnyomó részét, a mikor e mellett még a választókul bejutott kiváltságosak szabad elhatározása is ezer-féle módon befolyásolva s meghamisítva lesz, a mikor a választói jog legdurvább megsértései sem találhatnak orvoslásra: akkor csakugyan a legcinikusabb arcatlanság kell ahhoz, hogy ezek az urak ki merjenek állni a közönség elé azzal a hazugsággal, hogy „a mit mi akarunk, azt az ország többsége akarja, mert a miénk a többség a népképviseletben!“

Hát ha olyan nagyon bizik ez a „liberális“ kormánypárt abban, hogy a nemzet többsége mellett van, miért fázik annyira a választási törvénynek liberális szellemben való módosításától és miért nem hajtotta végre husz év alatt az 1874. évi törvénynek azt a rendelkezését, hogy a kérvénnyel megtámadott választások felett a Curia ítélj?

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Hajnali hangulat.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —
 Írta: Bérczy Károly.

Nyirkos, ólomszürke köd ül a tájékon; sötétes homályba rejtőzött a mindenség. A nap is még javában szunyókál, pedig megkondult már a hajnali harangszó.

Az öreg Róka már egy félórával ezelőtt ébren volt. Hányódik vetődik ágyában a takaróul szolgáló régi divatu téli ködmön foszlányai alatt s a körülte felhangzó jóízű hortyogásokra, lassu szuszogásokra ügyet se vetve, a páráktól gyöngyöző falon egy szál kénes gyújtót végighuzogatva, az ágya fejénél három lábón sántikáló szalmaszékre helyezett üres flakó nyakából kikandikáló fagygyertyát meggyújtja, aztán hangos köhéscseléssel bucsut mond a nyikorgó ágydeszkáknak.

A gyertya pislogó lángja lassanként megvilágítja a hideg szobácaikat. Az asszony is fölnyitja pillait és félig alva, félig ébren, bozontos fejét vakargatva még nyújtózik egyet-kettőt a földön fekvő rongyos szalmaszékén, a vánkósként szereplő fakó nagy kendő roncsát kétrétbe hajtogatva vállára veti s nagyokat ásítva nyögdcsele:

— Hej haj, reggel van már?

— Hát, te bizony nem bannád, ha három éjszaka tenne ki egyet.

— Jobb lenne, ha egy miatyánkot motyogna

el, ahelyett, hogy már virradtkor kezdi a büstörködést, utalatos pálinkás hordaja.

Az öregnek nagyot ugrik mérgében a szeme bogara. Szólna, is meg nem is. De ha szól, teremtucesse patália kerekedik belőle; hát inkább cipőt ránt a lábaira s a tulipiros, sárgapitykés hordársipkát visszajárul a feje bubjára dobva, a szurtos konyhán keresztül kilép az udvarra. Hanem előbb az ajtóküszöbön szegezett török patkót háromszor megcsiszolja a ballábal. Ez a hajnali imádság . . .

Mig az apjuk az udvaron csetlik-botlik, addig az anyjuk is tölemelkedik a szalmáját hullogató, elványolt alomról s kuszált haját egy csomóba csavarva föltüzi fejére, aztán a kályha kuckójában hentergő rongyhalom felé rug:

— Talán muzikaszóval ébresszelek föl benneteket ebada alomtársiznyái? Tüstént hegyibétek lötyintek egy dézsa hideg vizet!

A szelid hangokra megmozdul lomhán a rongykupac és kócos hajú, szennyes képtű gyerekek fejek bukdácsolnak elő a sokszínű foszlányokból. Először egy, aztán kettő . . . három . . . négy . . . öt . . . hat.

Az egyik nevet, a másik nyafog, a harmadik veszettül vakaródik, a negyedik álmosan, pislogva huzódik vissza a vacok melegébe; az ötödik ökleivel dörzsöli szeméit; a hatodik meg egy szalmassállal a szomszédja füleit csiklandozza.

Im, itt van a Róka familia hajnali hangulatban! . . .

A feleség ezenközben egy csutakra valót kiránt a szalmaszék törékjéből s valami podvás fenyűlécet, — tegnap este húzta ki valamelyik kőlyök a szom-

széd kerítéséből, — a térdein darabokra tördelve bedob a kályhába s a gyertyát a forgácsos récs alá tartva, tüzet éleszt, hogy fölrotyogassa a porontyok reggelijét. Tegnap délután padlót mosott valami uri háznál s a napesám hegyé még egy fasékra való kétnapos főzeléket kapott, a minek az ise a köllöténél valamicskével savanykásabb lett ugyan, de azért jó lesz a szurtos taecskóknak k a n a l a s f ő l ő s t ö k ö m r e .

— Szegény ember gyereke bizony nem igen válogathat a piskótás tortákban. Magam is jobb szeretném ha fölte kávét találhatnék elibük aranyos csészékben, akkor legalább jutna belőle — nekem is. Ugy a!

Az asszony morfondirosását a konyhából behalatszó rekedt köhögés, hangos lubickolás neze savorja meg s véletlenül a gyerekek felé pislant:

— Ejuye hogy a . . . Még mindig tollasakodnak a lusta fattyuk! Apátok már mosakodik, tudom less dolga a botnak, ha itt ér benneteket. No ni, még ez a vén majom is husódosik, talán majd én hozok az öregnek pálinkát? Kőne?

A Róka fiókák előtt nagy potentát lehetett a bot nevű aszeresám, mert be sem várva az utolsó szót, egynek a kivitellével talpra ugrott valamennyi. Ennek az egynek is azért engedődött meg a hajnali lustálkodás, mert még nem lehetett dologra hacsaként, lévén a legkisebbik poronty alig három esztendő. Ez legfőkébb csak ételért nyafogta, hát inkább hadd nyugodjék.

A „vén majom“, — aki lehetett vagy tizenkét-tizenhárom esztendő, — a rongyok tömkelegéből

A nemzet többsége s a képviselőház többsége azonos fogalmak lehetnek oly államokban, hol a parlamentarizmus a maga hamisítatlan tisztaságában érvényesülhet, de ezt a két fogalmat nálunk azonosítani a legnagyobb hazugság, a mely még azok soraiban is csak szárnalmas mosolyt kelt, a kiknek javára ezt bérenc tollak hirdetik.

* **A hadügyminisiterium és a magyar katonák.** A hadügyminisiterium a közös hadseregben szolgáló magyar fiukat legujabban azzal kedvetlenül el a katonai szolgálattól, hogy őket előléptetésük alkalmából a monarchia letávolabbi helyőrségeibe, Morva és Csehországba helyezik el. Eddig a magyar hadapród tiszhelyetteseket érte ez a malheur, de a legutóbbi novemberi előléptetések alkalmával az „Armee Verordnungs-Blatt“ szerint, 200 magyar tisztet helyeztek át belsőföldi ezredekhez a csehek és morvák közé. Természetes dolog, hogy az ellenséges érzelmű idegenek közé ugyeszlóván száműzött magyar fiuk nagy része inkább kilép a hadseregből, semhogy eleget tegyen a hadügyminisiterium rendelkezésének.

Hirek.

Pécs, 1895. november hó 19.

— **(Erzsébet napja.)** Ma, Erzsébet napján, mint ő felsége Erzsébet királyné névnapján, fényes istentisztelet tartatott a székes egyházban reggel 9 órakor. Az ünnepi misén, melyet Troll Ferenc vál. püspök celebrált, résztvettek a 44-ik és 52-ik gyalogezredek, a 19-ik honvédség gyalogezred és a 8-ik honvédszázados tiszti kara; továbbá a városi és megyei tisztviselői kar teljes számban. A népiskolák növendékei a belvárosi plébánia templomban reggel 8 órakor tartott misén vettek részt; a középiskolák növendékei és a jogakadémia polgársága pedig a lyceumi templomban hallgatott ünnepélyes istentiszteletet.

— **(Jótekonyság.)** Dragonescu Döme kir. tanácsos, pénzügyigazgató egy szép levél kíséretében 105 frt 25 krt küldött Sável Kálmán né urhölgynek, mint a jótekonyság elnökeinek, a pécsi pénzügyigazgatóság és az alá rendelt hivatalok adakozásaként a felállítandó népkönyha javára. Anyaghalmass miatt csak holnap lehetünk abban a helyzetben, hogy az összes adakozók neveit közzétegyük; ez alkalommal csupán elismerésünknek adunk kifejezést a humánus gondolkodású pénzügyigazgató iránt, a ki tőlünk távostában ily szép tettel teszi kellemezzé a reá való emlékezést. A továbbiak alól felment bennünket az az el nem tagadható igazság, hogy a jótett önmagában bírja legszebb jutalmát.

— **(A tanfelügyelő körúton.)** Salamon József, Baranyamegye kir. tanfelügyelője ma a környéken megteendő kisebb körútra indult, mely alkalommal meglátogatja Pogány, Németi, Áta és Szökéd községek népoktatási intézeteit.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminisiter Baranyamegye belvárdi anyakönyvi kerületébe Gál István ottani reform. tanítót, a mágocsi kerületbe Csánády István s.-jegyzőt, a előkeresi lyukas, sáros csizmáit. Többi ruhájával nem kelle vesződni, mert tegnap este elfeledett levetkőzni s így most egy pillanat alatt parádéba csaphatta magát.

— Id's apám adjon hát pénzt gügyira!

— Fajankó, hát nem t'od, hogy tegnap nem kerestem egy marék fűrészporra valót se? Ebnek való ez a hordár-élet, nem embernek. Hordár ne légy fiam, azt megmondom, inkább rögvést kicsavarintom a nyakad csigolyáját. Mama talán tenálad van még egy pár garas?

— Hogyis ne lenne, mikor én bankó fabrikába járok napszámba? As a rongyos husz krajcár, amit tegnap attól a smucigos naccságtól kaptam, tudod, hogy elfogyott kenyérré.

— Hozz akkor krétára kölyök, — oldja meg a nehéz kérdést a vén róka, — majd megfizetem az árát, ha ma nem, hát holnap. El ne feledd a gusztusomat szurtos: hátér törkölicát közéje hároméridesset. Aló!

A kályha vállán meg is forrott már a főzelék; egy kicsikét alighanem le is kozmásodott. Az anyjuk az asztal fiából a sok lim-lom közül kiválaszt egy rozsdás pléhkanalat; s megkeveri vele a főléstökömöt. Amint így kevergeti, ránéz a szoknyája körül forgoló gyereksapatra, aztán meg a fazékba pislant: — Bizony kevés lesz hatnak; alig hogy jut valami egynek-egynek belőle.

Mit csináljon hát, hogy össze ne kocolódjanak főléste az éhes varjak? Fog egy pohár vizet, főlereszt a ruskós pempicét s lekanyarítva hat vékonyka szeletet a fekete cipőből, leteszi a csorbba, füstös fazekat a földre.

felsőmindenszenti kerületbe Illyés András nyug. csendőrmestert, a közke di kerületbe pedig Gruner Antal reform. tanítót anyakönyvvezetőkül kinevezte. A sellyei kerületbe Kossa Tihamér ottani lakost, a bikali kerületbe Kutasi Vilmos s.-jegyzőt, a jéni kerületbe pedig Fejérvényi István s.-jegyzőt kinevezte anyakönyvvezetői helyettesekül s valamennyitük a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(Kitüntetés.)** Frigyes kir. herceg ifj. Schippert János főherceglaki postamestert, ki a kir. hercegi családnak Főherceglakon való tartózkodása alatt az udvari postaszolgálat körül rendkívüli buzgalmat fejtett ki, legmagasabb elismerésével, 50 frt. tiszteletdíjjal és egy remek műtű, gyémánt és rubinnal kirakott arany melltűvel tüntette ki.

— **(Adventi időszak.)** A kath. egyházban az advent közeledvén, igyekeznek a házassalándók az advent előtt egybekelni, maga az advent tilalmi időszakot képez. Ennek lehet tulajdonítani, hogy ugy a városnál, mint a vármegyénél naponkint temérdek kérvényt intéznek el, melyekben rövid határidőt kérnek a polgári házasság megkötésére, mert a házasságukat a templomban is megkötni óhajtják, a mi csak ugy lehetséges, ha még advent előtt egybekelhetnek.

— **(A Pécsi Kerékpár Egyesület)** holnap 20-án 8 órakor a „Hétfejedelem“ szálloda nagytermében klub estélyt tart, mely alkalommal a Pécsi-Szegvárdi versenykirándulásra kitűzött érmekeket fogják kiosztani.

— **(A női kézimunka-kiállításra)** szánt kézimunkák és a még vissza nem származtatott bejelentési iverkek e héten a jótekonyság nőegylet elnökségéhez (Sável Kálmán né elnök lakására) okvetlenül megteendő beküldését lapunk utján is kéri a nőegylet elnöksége.

— **(Thea-estély.)** A pécsi izr. nőegylet a téli szükségleteknek szegényei részére való beszerzésére és szegény gyermekek felruházására december hó 7-én a Hattyu-terekben Jónás János és Rácz Gusztai zenekarának közreműködésével thea estélyt rendez. Kezdeté 8 órakor. Személyjegy: 1 frt, este a pénstárnál 1 frt 20 kr. Jegyek előre válthatók Alt és Böhm uraknál és öz. Tausz Vilmos né ur né dohánytözedéjében. Az étekek és italoknak megszábotott, mérsékelt áron való kiszolgáltatásáról a nőegylet gondoskodik. Felülfizetések a jótekonyság cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **(Tanítóválasztások)** Az ivándárdai evang. népiskolához Pausz Sámuel borjádi; Borjádra pedig az ottani evang. népiskolához Ammann János zaibriki tanítót választották meg, a kik új állomásaikat már elfoglalták.

— **(A Dunának akart menni.)** Kálutác Mihály né mohácsi lakosné a napokban összehűrdült az urával és annyira szívére vette ezt a kis családi perpatvart, hogy eltűnt hazulról. Állítólag az zal a szándékkal, hogy a Dunának megy, azonban mégis meggondolta magát és két napi távollét után visszatért az urához, épen mikor megrémült férje hivatalosan is kurrentáltatni akarta. Természetes, hogy a férj tárt karokkal fogadta a hazatért asszonyt és meg is kérte, hogy máskor — ne két napig gondolkozzék rajta, ha a Dunának akar menni.

— **(Tüszölt mulatság Dombóvárott.)** A dombóvári „Önkéntes tüszölt egyesület“ saját cél-

Jóságos szent atyám, micsoda étvágy ez! Ugy megrohanta az öt porongy a párolgó edényt, mintha csak a mennyországból frissen hullott cukros mannaival lett volna megtöltve. Akinek kanál került, azzal turkált a finom eledelben; akinek meg nem jutott evőszerszám, hát a kenyerét mártogatta az edénybe úgy, hogy mire a hatodik megfordult a zsidótul, már a fazék olyan tisztára kipucoválódott, hogy bátran fölakaszthatnák akármelyik kényes urasági konyhába a csillogó rézlábasok közé. A legnagyobbikat aztán, hogy ne dobogjon: egy karaj pálinkás kenyérral kártalanították, kinek sunyi fizimiskája hirtelen föl derült s a többire álnokul vigyorogva, csámcsogott az isteni falaton.

Mire a Róka familia elköltötte a főléstökömöt, már jóformán meg is reggeledett.

Az öreg egy hatalmas fujással elköppentette a pislakódó gyertyalángot és egy hajdan szebb napokat ért zairos tajtékipát megtömvé a zacskó alján maradt kevéske szemetes dohánnyal, szó nélkül a faképnél hagyta a szeretett familiát. Az anyjuk is felcihelődött, előkereste a kimenőt, egy szinehagyott perkalruhát s elballag a dolgára. A porontyok is kibujnak a fészekből, az egyik jobbra, a másik meg balra. Hát a legkisebbikre — akinek még a téglahordásnál sem lehet hasznát venni — ki vigyáz, míg ők előkerülnek? — A jó isten.

Majd ha a fényes szemű esti csillag feltűnik az égen, a Róka-familia újra együtt lesz odújában. Addig is egyik erre, a másik meg amarra . . .

jára 1895 évi november hó 30-án a „Korona“ szálloda összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: Személyjegy 80 kr. Családjegy 2 frt. Kezdeté 8 órakor Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **(Két lopás egy napon.)** Vakmerő bátorsággal követett el valami Wotz Mari facér családleány a mai napon egymásután két lopást is. Először öz v. Szűcs Jánosótól lopott el egy értékes imakönyvet, ezüst kereszttel ellátott olvasót és egy csomó ruhaneműt; azután pedig — pár órai pihenés után — Szalay Istvánnak lopta el 2 frt 50 kr. készpénzt tartalmazó pénztárcáját. A lopásokat pedig a legegyszerűbb módon, egy-egy szerencsés pillanatot felhasználva, követte el. Mikor ugyanis nem volt bent szobában jó ismerőse, öz. Szűcs Istvánné, szépen belopódzott oda s magához vevén a fentebb említett tárgyakat, azokkal gyorsan odább állt. Mivel azonban eredetileg pénzt keresett s de ezt ott nem talált, Szalay Istvánnéknál is megkísérelte a jó szerencsét s az ott egy szekrényen talált pénztárcát szinte elemelte. De a jó szerencse nem sokára cserben hagyta, mert a rendőrök kezébe került s most át lesz adva járásbírósnak.

— **(Elstülyedt teherhajó.)** Dunaföldvárról írják lapunknak, hogy a közeli Kis-Apostagnál szerencsétlenül járt egy hajó, s his bújja, hogy a rajta levő emberek is nem vettek a Dunába. A „Haza“ nevű gőzös által vontatott „Mária“ teherhajó, amely nagy szénrakományt vitt, léket kapott és rögtön elstülyedt. A hajó kormányosát, ennek nejét, gyermekét s a hajón levő három matrózt, — akik a legnagyobb veszedelemben voltak — csak nagynehezen sikerült kimenteni, szerencsés megmenekülésük Sichra a „Haza“ gőzös kapitányának köszönhető, a kinek gyors és öntudatos intézkedései akadályozták meg a nagyobb katasztrófát. A „Haza“ gőzös most ott vesztegel mind addig, míg a hatóság az esetet meg nem vizsgálja és a kárt hivatalosan meg nem állapítják.

Meggyilkolt strázsa.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1895. nov. 19.

— Második nap. —

Pintér Ferenc és társai bűnügyében ma folytatta a kir. törvényszék büntető osztálya a végtárgyalást, mely Pintér Ferenc kihallgatásával, illetve azzal kezdődött, hogy Jellasich István dr. törvényszéki orvos megállapította, hogy vádlott mellényén látható vérnyom nem a vér reá freccsenéséből, csakis véres tárggyal való érintkezésből származhatott.

Ekkor felolvastatott vádlottnak a siklósi járásbírósnál tett vallomása, a mivel most egészen ellenkezőleg vall.

Ezenközben a többi 3 vádlott is bevezettetvén, azok előtt is felolvastatott Pintér Ferenc vallomása, melyet Pintér be is ismert, hogy azt minden kényszer nélkül, egyedül Bicó és Landsteiner rábeszélésére tette s azok elmondták az egész gyilkosságot neki, sőt a villát is megmutatták neki, a mivel Bonnyár Samut megölték.

Ekkor az orvosi észlelési jegyzőkönyveket olvasta fel Bajnovits itélő bíró, melyek szerint Pintér Ferencz folyton egészséges, semmi családi örököltöt baja nincs, szervezete normalis, hangulata rendez, képzelete csendes, felfogása lassu, általánosan igen primitív szellemi képzettséggel bír, de teljesen beszámítható állapotban van, elmegyengeségben szenvedőnek nem tekinthető s tetteiért felelős. Jellasich törvényszéki orvos erre vonatkozólag most azt is kijelenti, hogy a végtárgyaláson igen is értelmesnek találta s teljes szellemi képzettségűnek tapasztalta.

Landsteiner Józsefre vonatkozólag az orvosi vélemény ép elmét és teljes szabadakaratot állapít meg. Kántor Vendelre vonatkozólag, a ki vadházasságban él, normalis fogalomalkotást, ép elmét és szabad elhatározási képességet; végül Bicó Györgyöt illetőleg, kit 11 éves korában egy ló fejbeverte, lassu képzelőerőt, elég jó felfogást, természetes józan ész és szabadakarat elhatározást konstatal. Jellasich István dr. e véleményekhez hozzájárul s vádlottakat teljesen beszámítható elmeállapotunak jelenti ki.

A tegnapi tárgyaláson, melyet lapunk zárta után is folytattak, a beidéztet tanukat, kik átlag véve röviden és gyorsan pörgették le legtöbbnyire érdeketelen, s nem a gyilkosság elkövetésére, csak az utáni eseményekre és a négy vádlott személyére vonatkozó vallomásaikat, a bíróság mind kihallgatván, ma a fentebb jelzettek után a vád- és védbeszédre került a sor.

A vádbeszéd.

Nagy Géza dr. kir. alügyész, mint a vád képviselője, 10 óra előtt 5 perccel kezdte meg vádbeszédét, melyet a végtárgyalás hallgató-

sága feszült figyelemmel hallgatott végig. Elmondván a gyilkosság elkövetését rámutat arra, hogy egy ember megöletett és egy súlyosan megsértetett. Ez az okozat: okát keresni a törvényszék feladata. Erre vonatkozólag vádlottak közül egyedül beismerésben levő Pintér Ferenc nyújt támogatást. Még pedig kettőt is, s e kettővel kell foglalkoznia, kimutatnia, melyiket kellessék elfogadni ítélet alapjául.

Első vallomásánál, melylyel a tettet magára vállalja, szembeöltő momentumokat talál. Nem tudta, mert nem volt jelen, mikor a strázsaát kirendelték, hogy ki lesz a strázsa a bűntény éjjelén. Tehát ha ő meg akarta ölni Bonyár Samut, vaktában nem indulhatott el, hiszen nem tudta, ki a strázsa. S elindul az istállóba, hol többen is vannak, a kik vele nem játszanak össze, s sötétségben kap fel egy villát s megöli Bonyárt, holott nem is tudja, ő-e a strázsa és hol fekszik? De vádlott vallomása külön tényekkel is lerontható. Súlyos volt a meggyilkolton ejtett szurás és a fej nem mozdulhatott, mikor a tett végrehajtatott, és világosnak kellett volna az istállóban lenni: tehát a gyilkosságot többen követték el, a fejet a ki torkon ragadva tartotta s a ki a szurást ejtette a meggyilkolton.

Különös figyelembe ajánlja Molnár András sérelmezését. Hogy Pintér a meggyilkolt helyéről üthette volna fejbe Molnárt, az nem lehet a távoltság folytán, s mikor távozott, nem Molnár fekvőhelye felé ment, tehát ő nem is szurhatta meg az öreget, hanem más valaki. Tehát hogy Pintér egyedül követte volna el a bűntettet, az teljes lehetetlenség.

Sőt lehetetlenség a másik három vádlott vallomásaiból merített bizonyítékok miatt is. E három vádlott vallomása ingadozó, s a mennyire valószínűtlen Pintér beismerő vallomása, ép annyira valószínű emezek vallomásából, hogy Pintér egyedül nem követhette el a gyilkosságot. Vádlottaknak az elolított lámpákra vonatkozó vallomása is bizonyította ezt. Bicó György az egész bűntény mozgató ereje, és vallomása Pintér mellett legtöbbet bizonyít. Leccsavart lámpák mellett látta a szerinte a gyilkosságot elkövetett hosszukabátos embert, majd azt vallotta, hogy az Pintér volt, majd ismét visszasiította ezt, majd újra megvallotta: a végtárgyalás folyamán egy rövid délelőtt. Mire való ez a színjáték egy ártatlan ember részéről? Egyenes nyilatkozatot pedig nem bír adni arra, hogy miért írta le hosszukabátosnak a tettet, holott Pintéren rövid darócöltöny volt s miért vallott mégis később Pintér Ferencre? Hogy a gyilkos melyik ajtón távozott: Bicó vallomásában ez is merő contradictio. Mert nem azon az ajtón üldözi a tettet, melyen az — szerinte — távozott, hanem egy másik ajtón megy ki utána? Ez is arra mutat, hogy ő a szerinte gyilkos Pintér Ferencet elfogni nem akarta, s a rá vonatkozó vallomást is arra az időre tartotta fenn, mikor már Pintér az ő rábeszélése folytán a tettet magára vállalta, s ha ezt Pintér nem teszi, arra az esetre engedte szabadon futni a feketehűs alakot. És vádlott Bicó György a végtárgyaláson a hazugságok rögzős útján elbukott, s kezét mindenütt tuskékba, ellenmondásokba ütötte.

Es mi szüksége van Landsteiner József vádlottnak, hogy szembe hazudjon Bicóval és miért mondja most, hogy az egész bűntény alatt aludt, holott a vizsgálóbírónál úgy vallott, hogy ő is üldözte Bicóval a tettet és látta a feketekabátos embert a felismerte benne Pintér Ferencet. Ezt azért vallotta először, mert Bicó kitanította; de miért volt szükség a kitanításra, ha ő aludt? Különbön Bonyár József vallomása ezt a kényelmes alvási processzust tönkreteszti; tönkreteszti Schakovitz Salamon tanúsága is, a kinek Landsteiner azt mondta, hogy ő csak nem fogja strázsaálni a strázsaát, hát nem is futott a gyilkos után.

Kántor Vendel is ingadozik és vallomását másítja, pedig hát mendedem memorem esse oportet.

Mi hát az igazi ok, hogy Pintér magára vállalta a tettet s miért vallotta meg csak a központi vizsgálóbíró előtt, hogy nem egyedül követte el a bűntényt, hogy társai voltak Bicó, Landsteiner és Kántor? Mert azok rábeszéltek s előtte, mikor ő nem volt hajlandó agyonszurni Bonyárt, Bicó azt torkon ragadta, Landsteiner megadta neki a halálos villaszurást, Kántor pedig őrizte az alvó Molnár Andrást, s mikor az ébredni kezdett, fejbeütötte egy villával. S mit keresett a három alak Bonyárné ablaka alatt, ha egyedül Pintér volt a tettes? Mert akkor hívták Bicó és Landsteiner Pintért magukkal az istállóba. S egyáltalán minden, de minden tényálladék arra mutat, hogy Pintérnek tett vallomása — a mi a központi vizsgálóbíró előtt tett vallomással egyezik — veendő az ítélet alapjául; tehát Bicó, Landsteiner és Kántor Vendel voltak a bűntény elkövetői, Pintér bűntársai.

Az egész dolognak kieszelője Bicó volt. Érdekes következtetést von abból a körülményből, hogy a

gyilkost más ajtón át üldözték, mint a hol az ki menekült. Tény, hogy a gyilkosságot egy ember végre nem hajhatta. Midőn aztán az egyik tettes lerántja a leplet és vádolja társát, akkor logikailag csak azt vonhatja le, hogy Pintér és vádlott társai a gyilkosok.

Semmi indok által vezérelve vádlottak elhatározták Bonyár meggyilkolását, csak az alkalmat kelle megválasztaniok. Pintér lakásától már az érett megfontolással indultak el a véros tett végrehajtására.

Kántor nem vett ugyan közvetlen részt a gyilkosságban, de az őrizet által mégis közreműködött, még pedig hatékonyan, mert az ott alvó Molnárt lábairól leverte. Fel lehet tehát tételezni, hogy Kántor szándéka Molnár megölése volt.

Az előre megfontolt szándék tehát kétségtelen, ezért hárman a btkv. 278. § ába ütköző gyilkosságban mint tettesek, Kántor pedig szándékos emberölés kísérletének büntette miatt vonandó felelősségre.

Vádolja Pintért, Bicót, Landsteiner a btkv. 278. § ába ütköző gyilkosság büntetésében, mint tettes társakat, Kántort pedig az ebben való bűnrészesesség és a 290. § ba ütköző szándékos emberölés kísérletének büntette miatt.

Kéri, vádlottakat igazságos büntetéssel sújtani, a rabtartási és eljárásai költségekben marasztalni.

Öt pernyi szünet után következtek a

védő beszédek.

Dr. Flóris Endre, mint I. rendű vádlottnak, Pintérnek védője tartotta meg ezután jó hosszú védőbeszédét.

A természet rendjében sokszor látjuk azt, — így kezdé — hogy jelentéktelen dolgok nagy következményekkel járnak. A légáramlatban egy ellenkező irány a tiszta, derült eget komor felhőkkel rakja meg s vihar támad, mely elsöpri a gyenge fűszálat, felkorbácsolja a tenger hullámain és éppen a menekülő vándort temeti el. Sokszor a gyarló emberi szem nem veszi észre az ok és okozat közt összefüggést és az emberi elme a csudáknak tulajdonítja a végbement eseményt.

Ime, az arcultetés, melyet a csendőrmester adott védecemnek egyik társának, az a meggyilkolt agyvelején hatolt keresztül. Igen, mert a vádlottak a szellemi műveltség alacsony fokán állva, lelkiismeretük elnémult és a legkevésbé gondolhattak a tett elkövetésekor a tulvilágon való büntetésre.

Szánandó gonosztevők mindig a bűn és erkölcsatlenség fészkekben születnek, vallás és hit nélkül nőnek fel, mint az általuk őrizet mezei vadak. Mivel pedig hozzájuk mindenki kegyetlen, durva, gyűlölnék mindenkit, mert őket soha senki sem szerette és ők sem szerettek senkit. Romlottak, mert az isteni szikra bennük csirájában el lett fojtva.

Eppen ez az oka, hogy a jelen pör vádlottjai előtt is csak pusztá jelenségnek tűnik fel ez a borzasztó nagy bűn.

A gonosztevők — ne felejtsük — gyártódnak, mert sokan az e fajta szerencsétlenekből a mások kezében vannak és ezen jelenségnek a rideg, durva bánásmód következtében mi is részesei vagyunk. De Schakovitz a legfőbb részese. Ez nem engedte ezeket az elgyőtrött rabszolgákat, hogy becsülettel bevégezzék munkájuk után éjjeli nyugalomra térjenek.

Elnök: Sziveskedjék a tárgynál maradni.

Flóris dr.: Eppen ezen momentumot tartom fontosnak, és ha nem engedtetik meg a szólás, úgy elállók a védelemről.

Midőn az elnök beleegyező mozdulatot tett, Flóris dr. így folytatja:

Vádlottak, különösen védecem, a gyilkosság büntetésével vannak vádolva. Szerény véleményem szerint éppen ott hagyta a kir. ügyész urat cserben a logikája, a hol a punctum saliensről, a praemeditatióról volt szó. Felmentve érzem magam attól, hogy a főbb büntetéseket védelemem, csupán Pintér büntetésével fogok foglalkozni. És ismét kénytelen vagyok Schakovitzra visszatérni.

Ezek a szegény emberek (vádlottakra mutat) megtagadták a szolgálatot, mert a külön éjjeli virrasztás nem állott kötelességükben; mert felfogadásuk alkalmával ez kikötve nem volt; de a saját ösztönük is kényszerítette őket, hogy az ellen a szigorú rendelet ellen fellázadjanak. Igyekeztek tehát előbb ezen nehéz helyzetük alul menekülni. Elmentek Schakovitzhoz, azonban ez meghallgatásra sem érdemesítette őket.

Innét ered ezután, a mint ezt a tanuk egybehangzó vallomása is megerősíti, hogy ellenkezésbe jutottak kenyéradójukkal, a ki bennük csak a föld hőz ragadt, nyomorult rabszolgát s nem az embert látta, és ebből az ellentétből keletkezett az egész gyászos esemény.

Bizonyítja ezután, hogy védecemnek első vallomása, midőn egyedül magára vállalta az egész bűntény elkövetését, meg nem állhat. Részletesen fejtegeti, hogy későbbi vallomásából sem lehet a praemeditatiót megállapítani, mert egyáltalában nincs igazolva, hogy a dolog maga, az eszközök és módok kellőleg elő voltak készítve.

Nem találja meg a praemeditatiót a tett elkövetésénél, sőt utána sem, midőn a tett elkövetésének nyomait nem igyekezett eltávolítani. Különbön is az akarat berratióját még nem tarthatja büntetendő cselekménynek.

Igy azután tisztán áll előtte, hogy védecem nem részes a gyilkosságban. Akarva, nem akarva azonban jelen lévén a büntett elkövetésénél, tehát bűnrészesnek tekintendő, mivel csakis es a körülmény van bizonyítva az egész tárgyalás során.

Védecem passzív résztvevő volt csupán, a mi nek büntethetősége fölött régen vitatkozik a jogtudósok tömege.

Főlsorolja ezután az enyhítő körülményeket, a minek bűnbánó, töredelmes vallomása veendő első sorban, a mely a bűntényt felderítette: továbbá büntelen előlétele családi körülményei és lelki világba. Nem ismerte ugyanis védecem a szülői szív kisugárzó melegét, nem járt templomba, nem ismerhette tehát az örökkévaló Isten büntető kezét. Vadonban nőtt fel, barmok között. Így tehát Justitia méregébe ő, a védő nagyobb súlyt dob be, mint a kir. ügyész, a ki az államhatalmat képviseli itten és ennek részéről megköveteli a törvények tiszteletét, ismeretét, de ugyanaz az államhatalom nem gondoskodik elég iskoláról.

Elnök: Ne tessék kritizálni az államhatalmat. Méltóztassék az enyhítő körülményeket felsorolni.

Flóris dr.: Végére értem beszédemnek. Felsoroltam az enyhítő körülményeket, melyeknek figyelembe vételével védecemmet a 279. § ba ütköző és a 69. §. 2-ik bekezdése szerint minősülő szándékos emberölés büntetésében bűnrészesnek kérem kimondani és a legenyhébb büntetéssel sújtani.

Félegyre járt az idő, midőn elnök a többi védőbeszéd folytatását a délután fél háromkor kezdődő tárgyalásra halasztotta.

A délutáni tárgyalás.

A délelőtti tárgyalást délután háromnegyed háromkor folytatták, ismét égő gázlámpák mellett.

A védőbeszédnek során

dr. Darányi ügyvéd, Bicó György védőjének beszéde következett, ki rámutat arra, hogy a szocializmus már a pusztára is kihat. A büntető bíróság tisztje csak a bűnösök elítélése lehet. Es az elítélés legyen a büntettnék megfelelő, de a bíróság enyhítő körülménynek tekintse, hogy ezek a szerencsétlenek tudtukon kívül estek a bűnbe.

Kimutatja, hogy nem mind a négy, csakis egy vádlott követhette el a bűntényt. A három vádlott magatartásából és vallomásaiból arra következtet, hogy csakis Pintér Ferenc és egyedül ő. Pintér legesszébb a többi vádlott között és a börtönben egy szög mesét talált ki.

Ő zörgetett be Bonyárnéhoz s így bizonyosodott meg, hogy Bonyár Samu nincs otthon. Igen ügyesen fordította azután Pintérrre, hogy egyedül, minden segítség nélkül követte el, sőt ténben a gyilkosságot és a véletlen segítette annak szomorú sikerében. Molnárt is ő sértette meg, őt is meg akarta ölni s csak azért nem tehetette, mert az öreg bemászott a jászolba. Hogy a másik három vádlott a bűntény alatt aludt s csak Molnár nyugései ébredtek fel, fizikai okokból találja helyesnek s azt is, hogy mikor álmukból felriadtak, azon az ajtón futottak ki a tettes után, a melyiket legközelebb találtak. Hogy Pintér volt pedig a tettes, azt Horváthné tanu igazolja, ki azt vallja, hogy a pusztá fellármázása előtt félórával látta házuk előtt elosonni Pintért, a kit kutyájok megugatott.

Hogy a tettet nem üldözték s mesét komponáltak először a gyilkos kilétére: ezt saját maguk biztosítására tették, mert féltek és nem akarták társukat bajba dönteni. Ez volt oka a végtárgyaláson tett különféle habozó vallomásaiknak is.

Kéri tehát Bicó György felmentését a gyilkosság vádjá alól, vagy a legrosszabb esetben mint bűnszegédet kéri elítélni.

Az igen ügyes és valóban érvekben gazdag beszéd után következett

Németh Gyula ügyvéd, mint Landsteiner Ferenc védőjének beszéde. Szerinte vádlottak igen ügyesen gondolkoznak, hogy a bajból kiszabaduljanak. Nem azért követték el a vádlottak a büntetést, hogy a strázsaálától megmenekedjenek. Hiszen ugy még nagyobb bajba keveredhettek volna. Bonyár halálának oka más volt. Elentében a vádindítvánnyal, ő Pintér beismerő vallomását fogadja el és annak egyes argumentumaira reflektál. S ezekben a reflexiókban alapos készséggel és a bűnügy legkisebb részleteinek is ismeretere való jártassággal bizonyítja Pintér Ferenc bűnszegédét.

A büntett elkövetésének részleteiből is Pintér egyedüli bűnszegédre következtet. Valamint ezt látja Bicó ingadozó vallomásaiból is, mert Bicó lelkiismerete — mint minden emberé, ha valaki ellen gyilkosság büntetésében tanuskodik — nem engedte a teljes igazságot egyszerre bevallani, hanem csak sok

babosás és ingadosás után. Pintér Bonyárra haragudott és bosszúból ölte meg; de ez a harag nem a strázsálás miatt hárult a meggyilkoltra, hanem más okból, s azért ölte meg épen strázsálása éjjelén, hogy másokra — kik a strázsálás miatt elégedetlenkedtek — báramolják a gyanu.

Saját védenését teljesen ártatlannak tartja. Ó belejutott ebbe a dologba, mint Pilátus a krédóba. Kéri tehát védenését felmenteni.

Öt pernyi szünet után Kántor Vendel védője dr. Pintér József ügyvéd beszélt. Reflektál a vádhatóság egyes felhozott tényeire s mert védenő helyzetét maga a vádló kir. ügyész is szerencsésnek mondta, röviden indokolja, hogy Kántor Vendel nem volt se résses, sem tettes Bonyár meggyilkolásában, sem pedig Molnár András súlyos megsérülésében. Kéri őt mindkét vád alól felmenteni, s a legrosszabb esetben a btkv. 308. § alkalmazásával mondani ki bűnösnek.

Nagy Géza dr. királyi ügyész észrevételeit megtevévén a négy védőbeszédre, még pedig a töle megszokott verve-vel, — a védőügyvédek is válasoltak.

As ítéletet holnapután délelőtt 11 órakor hirdetik ki.

Művészet, irodalom.

A három testőr. Pajkos vidámság közt tartotta bevonulóját tegnap este színházunkban a „Három testőr“, Herceg Ferencnek ez a szellemes bohózata, jókedvre hangolva úgy az előadó színészeket, mint a szép számmal megjelent közönséget. Volt is erre okuk bőven: a közönségnek, mert ismét egy sikerült előadást élvezhetett végig, az előadónak pedig, mert Pollacsek borkereskedő (Dezséry) lábához egy természetes kis hordócska bocsátkozott alá a magasból, telve jóféle „Pollacsek kedvencé“vel, melylyel egy tisztelője lepte meg Dezséryt, aki tudvalevőleg elég jó kollega ahhoz, hogy abból pályatársait ne csak a nyílt színen kínálja meg, a hol ezeknek a szerző bárbar utasításához képest a kínálást nem szabad elfogadniok. Dezséry Pollacsek-ját közönségünk már előnyösen ismeri a szinkörből s jeles komikusunk ezt a kitűnő alakítását megfino-muit szélessé hozta át az új színházba, elejétől végig a leghangosabb derűtségben tartva a közönséget a nélkül, hogy ezzel a többi szereplők játékára zavarólag hatott volna. Nem egészen lehet est elmondani Polgárról, ki mint Kosinczy lovag a második felvonásban az elnyelt vezércikk okozta grimaszai-val nem bánt a kellő diszkrecióval, úgy hogy a figyelmet a játék rendes menetétől egészen eltérítette. Igen élvezhető alakítást nyújtott Mészáros is Rátky szerkesztő szerepében, a mi annyival dicsekedőbb, mert közönségünknek még élénk emlékezetében van Nádaynak művészi tökélyű Rátkyja Kálmár Pirokka kifogástalan kedvességgel ját-szotta meg Lizának, a nagykorusított kis leánynak halás szerepét s Kézdi Juliska is megállta helyét Pollacsekné szerepében. Balla, mint Flóris báró, egészen elemében volt a gigerlis fellépésével, telvi-déki kiejtésével tökéletesen mását adta a modern stré-bereknek. Bizony megérdemelte volna, hogy az ő nevét is kitegyék a színlapra, de úgy értesültünk, hogy Balla azért maradt ki a színlapról, mert So-mogyi igazgató annyira ellensége a közönség előle-ges tájékoztatásának, hogy ha már az egész szemé-lyzet titokban tartania nem lehet, hát legalább egyes szereplőket fog ezután elhagyni a színlapról. Persze ezzel is csak meglepetést akar szerezni a közönség-nek, a mely egészen váratlanul látja megjelenni kedvenceit a színpadon akkor is, a mikor a színlap mélységesen hallgat az ő szereplésükről. De szerzett a rendezőség tegnap egy másik meglepetést is, me-lyet persze a közönségnek csak az a része vett észre, a mely a darabot már korábban ismerte. Ez a meglepetés pedig ismét a kék piabász működésé-ben állott, a mely Kosinczy lovagot a 3. ik felvo-násból tisztára kitörülte, úgy hogy a nemes lengyel lovagnak nem volt alkalma a félelmes Pollacsek pisztolya elé állva ügyi-kösségi kísérletet produ-kálni. Hát az bizony a meglepetéseknek elég nagy variációja, a mikor a színlapon elő sem forduló sze-replők bukkannak föl a színpadon s viszont a szer-zőnek egyes alakjai a darab közepén egyszerűen kiplakábolnak.

Kisfaludy Károly ereklyéi. November 21. én lesz évfordulója Kisfaludy Károly halála napjának. Ezt a dátumot úgy ünnepli meg a Váradí Antal szerkesztésében megjelenő Ország Világ, hogy bemutat több igen érdekes, eddig még közre nem adott Kisfaludy relikviát: Kisfaludy Károlynak sajátkezűleg festett arcképét, atyjához intézett leveleit, családi cimereit stb. Az ereklyék Darnay Kálmán sümegi földbirtokos muzeumából valók, a ki szép cikket is írt a relikviákhoz. Ugyan-ebben a számban még egy feltűnést keltő, szenzációs közleményt találunk: ismerteti az Ország Világ

Moor Manónak, a jövő szerdai filharmonikus hang-verseny világhírű dirigensének nagy Kossuth szimfóniáját (főbb motívumainak taglalásával), a mely klasszikus zenedarab világsserte feltűnést keltett, s a londoni Heuschel hangversenyeken óriási tetszést aratott. — Esek a közleményeken kívül közreadja Teleszky István, Makai Emil, Szalay Péter, Moor Manó stb. arcképeit, folytatja a kiállítási épületek sorozatát, van pompás divatrovata stb. As Ország-Világ előfizetése negyedévre 2 frt; mu-tatványsságot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Hold-u. 7.)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. hó 19-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mivel a kor-mány tagjai és igen sok képviselő jelen volt a buda-vári Mátyás-templomban tartott ünnepélyes isteni tiszteleten, mely a királyné nevenapja alkalmából mondatott, az ülés csak fél 12 kor vette kezdetét.

As első felszólaló Vajay István volt, a ki a költségvetési javaslat ellen beszélt.

Utána Josipovich Géza horvát képviselő védelmezte a horvát nemzet loyaltását. Oly esemé-nyek miatt — ugymond — mint a zágrábiak voltak, csak lelketlen isgatás számba jöhet a bán igaztalanul megtámadni. Mert ha a tartománygyűlésen Magyar országot támadták, ezt a támadást a bán mindig erőlyesen visszaverte. Szukovich és Jellasic nem klubb-statutumok folytán, de önként mondtak le a magyar képviselőházban viselt mandátumaikról.

Végül Issekutz Győző beszélt a költségve-tés ellen.

As általános vita, tekintve a felszólalóknak nagy számát, ezen a héten aligha ér véget.

TÁVIRATOK.

— **Öngyilkos urnó.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap este Thaly Emilnek, a Dunagőzhajós társaság igazgatójának gyönyörű szép felesége, két kis gyermekét kiküldte a játszó-szobába, cselédeit pedig a földszobában foglalkoztatta; azalatt pedig a szalonban halántékon lőtte magát. Azonnal meghalt. Régebb idő óta beteg volt, de nem gyógyíthatatlan.

— **Elhunyt ujságíró.** (A „Pécsi Fi-gyelő“ eredeti távirata.) Törös Tivadar, a ki néhány hónappal ezelőtt az egyházpolitika miatt elméjében megzavarodott, ma a lipótmezei té-bolydában meghalt. Rokonszenves ujságíró volt.

Laptulajdonos
SAUTTER GUSZTÁV

TAISS JÓZSEF
kiadó.

Felolós szerkesztő
PLEININGER FERENC

23958. sz.
tkvi. 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lukács Anna férj. Tóth Péterné regényei lakos végrehajthatónak, Zsabokofszky József és neje Tramos Mária szökei lakos végrehajtást szen-vedők ellen 50 frt tőkekövetelés s jár. iránti végre-hajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróság területén levő, Szőke község hatá-rában fekvő, a szökei 82 sz. betétben felvett 790 sz. szőlőre 296 frt becsárban a szökei 83 sz. betétben felvett I. 158/1 hszsz. 23 sz. házra, udvartérre, és 159/1 hszsz. kertre 178 frt a + 693 hszsz. részletre 74 frt a + 695 hszsz. részletre 14 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi novem-ber hó 30-án d. e. 9 órakor Szőke község bírói lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 29 frt 60 krt., 17 frt 80 krt., 7 frt 40 krt. és 1 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. alatt kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék tlkvi hatóságánál 1895. évi október hó 12 én.

Bogyay Pongrácz
kir. törvényszéki bíró.

Hűen elvünkhöz

jótállás mellett eladunk ki-zárólag legjobb szövetből ké-szült:

Téli kabátot 10 frt 50 kr.,
egy férföltönyt 12 frt, egy
felöltöt 8 frt, fiú-öltönyt 7
frt, egy gyermeköltönyt 3
frt 50 kr., egy téli nadrá-
got 3 frtért, mind jó minő-ségű gyapjuszövetből készült.

Legnagyobb választék.
Meg nem felelő árak kicse-rléteinek.

Zentler-féle
férfi és gyermek ruharaktár Pécsett, király-
utca a városházával szemben

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos
féle
valódi tisztított

MÁJOLAJ

(törvényesen védett csomagolásban)

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindana eseteknél, melyeknél az or-vos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erő-sítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker. Heumarkt 3. valamint az osztr. magyar mo-narchia legtöbb gyógyszerárában.

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zeiga László, Erreth János és az Irgalmasok gyógyszerárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia, Köszl János kereskedésében.

Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS, BÉCS,
III/3. Heumarkt 3.
Utánzatok hatóságilag nyomoztatnak.